

W trosce o małoletnich umieszczonych w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców

W wystąpieniu do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Rzecznik Praw Dziecka zwrócił uwagę na sytuację prawną i faktyczną rodzin z dziećmi i małoletnich bez opieki, umieszczanych w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców, prowadzonych przez Straż Graniczną.

Tego rodzaju ośrodki są szczególnymi miejscami pozbawienia wolności, w których cudzoziemcy (w tym także rodziny z dziećmi i – w niektórych sytuacjach – małoletni bez opieki) są umieszczani w przypadku, gdy wymaga tego dobro prowadzonych wobec nich postępowań administracyjnych w sprawie zobowiązania do powrotu lub w sprawie udzielenia im ochrony międzynarodowej w Polsce.

W naszym kraju funkcjonuje obecnie sześć takich ośrodków. W trzech z nich (w Białej Podlaskiej, Kętrzynie i Przemyślu) mogą być umieszczane rodziny z dziećmi, a w ośrodku w Kętrzynie także małoletni cudzoziemcy bez opieki. Ta ostatnia placówka (Strzeżony Ośrodek dla Cudzoziemców w Kętrzynie) była 26 lipca 2018 r. wizytowana przez przedstawicieli RPD. Ustalenia dokonane na miejscu przez kontrolerów BRPD oraz analiza nadesłanych następnie dokumentów opracowanych w Komendzie Głównej Straży Granicznej, pozwoliła na sporządzenie obszernej *Informacji o wynikach wizytacji*, która – wraz z rekomendacjami – została przekazana właściwym jednostkom Straży Granicznej oraz Ministrowi Joachimowi Brudzińskiemu.

W wystąpieniu do Szefa MSWiA, **Marek Michalak podkreślił, że docenia i dziękuje za wszelkie działania, które są podejmowane przez Straż Graniczną w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców których celem jest zminimalizowanie negatywnych skutków, jakie detencja (pozbawienie wolności) ma zawsze dla rozwoju dzieci.** RPD zwrócił w tym zakresie szczególną uwagę na poprawę warunków infrastrukturalnych placówek detencyjnych oraz m.in. na liczne zajęcia edukacyjne, wychowawcze i kulturalne prowadzone w strzeżonych ośrodkach dla dzieci i dorosłych. Marek Michalak zaznaczył, że szczegółowe informacje o tych i innych – pozytywnie ocenionych – obszarach funkcjonowania Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Kętrzynie zawiera raport z wizytacji.

Z drugiej strony Rzecznik wskazał na poważne nieprawidłowości w funkcjonowaniu tej placówki. ***Przyjęta w ośrodku i zaakceptowana przez Komendę Główną Straży Granicznej wykładnia i praktyka stosowania przepisów o zakazie detencji cudzoziemców-ofiar przemocy, poważnie narusza fundamentalne prawo małoletnich do ochrony przed nieuzasadnionym i arbitralnym pozbawieniem wolności*** – ocenił Marek Michalak.

Rzecznik wyjaśnił, że chodzi o interpretację i stosowanie art. 400 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach i art. 88a ust. 3 pkt 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony. Oba te przepisy stanowią, że niedopuszczalne jest umieszczanie i pobyt w

strzeżonych ośrodkach osób, których stan psychofizyczny stwarza domniemanie, że byli poddani przemocy. Prawidłowe stosowanie tych uregulowań jest niezwykle istotne, ponieważ, jak wskazał RPD: *Dopóki do prawa polskiego nie zostanie wprowadzony całkowity zakaz stosowania detencji wobec małeletnich cudzoziemców – o co apeluję od wielu lat – dopóty te właśnie humanitarne przepisy będą najsilniejszym gwarantem tego, że dzieci najsłabsze i najbardziej skrzywdzone, nie będą doświadczały w Polsce wtórnej traumatyzacji w związku z nieuzasadnionym pozbawieniem wolności.*

W wystąpieniu do Joachima Brudzińskiego oraz w raporcie z wizytacji, RPD podkreślił, że **nie do pogodzenia z art. 400 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach i art. 88a ust. 3 pkt 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony są te wszystkie wytyczne i praktyki – stosowane przez organy Straży Granicznej – zgodnie z którymi zwolnienie ze strzeżonego ośrodka cudzoziemców-ofiar przemocy jest możliwe dopiero po stwierdzeniu, że nie można prowadzić ich terapii w warunkach detencji, a sam pobyt w ośrodku zagraża ich zdrowiu lub życiu.** *W mojej ocenie, nie ma ku temu podstaw prawnych, jako że ustawa o cudzoziemcach nakazuje, aby niezwłocznie po uprawdopodobnieniu, że cudzoziemcy mogli być poddawani przemocy, wydane zostało postanowienie o ich zwolnieniu – skonstatował Marek Michalak.*

RPD dodał jednocześnie: *Co więcej, ustawodawca uznał, że należy w ten sposób chronić wszystkie ofiary przemocy, niezależnie od tego kto (władze kraju pochodzenia, rodzina, inne osoby) i kiedy (przed przyjazdem do Polski, w trakcie podróży, po przybyciu do naszego kraju) tę przemoc stosował.*

Mając powyższe na uwadze, RPD zwrócił się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o możliwie najszybsze zobowiązanie Komendanta Głównego Straży Granicznej do wypracowania nowych – zgodnych z art. 400 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach i art. 88a ust. 3 pkt 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony – wytycznych co do działań Straży Granicznej wobec osób, których stan psychofizyczny może uzasadniać domniemanie, że były one poddawane przemocy i które – mimo to – zostały niesłusznie umieszczone w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców.

[Wystąpienie generalne Rzecznika Praw Dziecka do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji \(PDF\) \[1\]](#)

[Informacja o wizytacji Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Kętrzynie \(PDF\) \[2\]](#)

Udostępnij: [Facebook](#) [4] [Google Plus](#) [5] [Twitter](#) [6]

Adres URL źródła: <http://brpd.gov.pl/aktualnosci-wystapienia-generalne/w-trosce-o-maloletnich-umieszczonych-w-strzezonych-osrodkach-dla-cudzoziemcow> [View the full image](#) [3]

Odnośniki:

[1] http://brpd.gov.pl/sites/default/files/2018_09_06_wyst_mswia.pdf

[2] http://brpd.gov.pl/sites/default/files/informacja_o_wynikach_wizytacji_soc_w_ketrzynie.pdf

[3] http://brpd.gov.pl/sites/default/files/granica_0_13.jpg

[4] <http://facebook.com/sharer.php?u=http%3A%2F%2Fbrpd.gov.pl%2Faktualnosci-wystapienia-generalne%2Fw-trosce-o-maloletnich-umieszczonych-w-strzezonych-osrodkach-dla&t=W%20trosce%20o%20ma%C5%82oletnich%20umieszczonych%20w%20strze%C5%BConych%20o%C5%9Brodkach%20dla%20cudzoziemc%C3%B3w>

[5] <https://plus.google.com/share?url=http%3A%2F%2Fbrpd.gov.pl%2Faktualnosci-wystapienia-generalne%2Fw-trosce-o-maloletnich-umieszczonych-w-strzezonych-osrodkach-dla>

[6] <http://twitter.com/intent/tweet?url=http%3A%2F%2Fbrpd.gov.pl%2Faktualnosci-wystapienia-generalne%2Fw-trosce-o-maloletnich-umieszczonych-w-strzezonych-osrodkach-dla&text=W%20trosce%20o%20ma%C5%82oletnich%20umieszczonych%20w%20strze%C5%BConych%20o%C5%9Brodkach%20dla%20cudzoziemc%C3%B3w>